

EUROPEES DIGEST – INTERNATIONAAL DIGEST

JULI – SEPTEMBER 2020

DOOR | DENIS BOUGET en BART VANHERCKE

Onderzoekscentrum Sociaal Europa (OSE)

Het derde kwartaal (juli-september 2020) kent een zeer duidelijke reflux van de COVID-19-pandemie, maar vanaf eind september start een tweede golf van de epidemie.¹ Op 24 september 2020 uit commissaris voor Gezondheid en Voedselveiligheid, Stella Kyriakides, op basis van informatie van het Europees Centrum voor ziektepreventie en -controle (ECDC), haar ongerustheid over de toename van COVID-19 in het merendeel van de landen van de Europese Unie (EU).²

In het licht van de recessie en de uitbreiding van de pandemie die in de verschillende landen sterk uiteenloopt, probeert de EU, ondanks haar beperkte bevoegdheden op het gebied van gezondheidsbeleid, de nationale maatregelen te coördineren. Na de lancering op 17 juni 2020 van de EU-strategie voor vaccins tegen COVID-19, gecentraliseerd op EU-niveau, met verdeling onder de lidstaten³, ondertekent de Europese Commissie op 27 augustus het eerste aankoopcontract voor 300 miljoen doses (met een optie voor 100 miljoen extra) van het Astra Zeneca-vaccin.⁴

Op 1 juli 2020 luidt Duitsland een nieuw 'trio'-voorzitterschap van de Raad van de EU in, gevormd door Duitsland, Portugal en Slovenië. Samen hebben deze drie landen het programma van de Raad voor de komende 18 maanden (1 juli 2020-31 december 2021) uitgewerkt. Het motto van het Duitse voorzitterschap voor de tweede helft van 2020 is "Allemaal samen om Europa nieuw leven in te blazen".

Hoewel in de vorige kwartalen grote projecten van de Europese Commissie werden voorgesteld in verband met de gevolgen van de pandemie⁵ om de lidstaten te helpen de pandemie en de gevolgen ervan te bestrijden, is de zomerperiode weinig bevorderlijk voor nieuwe voorstellen, maar eerder voor interinstitutionele onderhandelingen, met inbegrip van het Europese herstelplan. Hieraan kan worden toegevoegd dat het

(1) Het *Belgisch Tijdschrift voor Sociale Zekerheid* publiceerde een gedetailleerde presentatie van het EU-beleid in het licht van de eerste golf van de pandemie en tot augustus 2020: Fronteddu, B. en Bouget, D., Chronologie: het antwoord van de Europese Unie op de eerste golf van de COVID-19-pandemie. Januari-augustus 2020, *Belgisch Tijdschrift voor Sociale Zekerheid*, 2020/1, pp. 277-292, 2021.

(2) Persbericht: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/ip_20_1737.

(3) Mededeling: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0245&from=nl>.

(4) Persbericht: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/ip_20_1524.

(5) Zie *Belgisch Tijdschrift voor Sociale Zekerheid*, 2020/1, p. 288.

stappenplan “Een sterk sociaal Europa voor rechtvaardige transities”, opgesteld in januari 2020⁶ voor dat jaar, voor dit kwartaal nauwelijks acties bevat rond sociale bescherming.⁷

De belangrijkste momenten in het kwartaal juli-september 2020 zijn het politieke akkoord over het herstelplan door de Europese Raad op 21 juli, de stemming in het Europees Parlement van het pakket “Mobiliteit I” voor internationale vrachtwagenchauffeurs op 9 juli en de eerste Staat van de Unie-toespraak van voorzitter van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen, op de plenaire vergadering van het Europees Parlement op 16 september⁸. In haar toespraak licht zij de grote projecten van de Commissie toe en vooral de acties in het komende jaar. Dit algemene beleidsdiscours versterkt de voorstellen van de Europese *Green Deal* en probeert de link te leggen met de sociale vraagstukken van de EU, rekening houdend met de gevolgen van de pandemie voor de gezondheid en de gevolgen van de digitalisering die door de pandemie versneld wordt.

1. ALGEMEEN BELEID VAN DE EUROPESE UNIE

Het Duitse voorzitterschap van de Raad van de EU (1 juli-31 december 2020) komt centraal te staan in het beheer van de COVID-19-pandemie in Europa. Duitsland wil “een strategie van duurzame en inclusieve groei volgen die tot doel heeft de economie te versterken, banen te redden en de sociale cohesie in Europa te waarborgen, [en wil actie] opdat de overgang naar een duurzame economie plaatsvindt op basis van de Europese Green Deal en de digitale transformatie hierin een hoofdrol speelt”.⁹

Naast een duurzame beheersing van de COVID-19-pandemie en het economisch herstel, berust het programma van het Duitse voorzitterschap van de Raad op vijf beginselen: a) een sterker en innovatiever Europa; b) een rechtvaardig Europa; c) een duurzaam Europa; d) een Europa van veiligheid en gemeenschappelijke waarden en e) een sterk Europa op het internationale toneel.

1.1. HERSTELPLAN VOOR EUROPA NEXT GENERATION EU

Op 21 juli 2020 heeft de Europese Raad de conclusies over het herstelplan en het meerjarig financieel kader 2021-2027 aangenomen.¹⁰ Tijdens deze buitengewone vergadering worden de Europese staatshoofden en regeringsleiders het eens over een herstelplan van maximaal 750 miljard EUR om de verwoestende gevolgen van de COVID-19-pandemie aan te pakken. Dit plan wordt gelanceerd in het kader van

(6) Bijlage: COM(2020) 14 van 14 januari 2020, Informatieblad: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_20_49.

(7) In het stappenplan waren twee thema's voorzien: een top over werk via een platform en de Europese ruimte voor onderwijs.

(8) Toespraak: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/speech_20_1655.

(9) Programma: <https://www.eu2020.de/eu2020-en/programme>.

(10) Conclusies: <https://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2020/07/21/european-council-conclusions-17-21-july-2020/>.

Next Generation EU (NGEU): de Commissie krijgt het recht om geld te lenen op de kapitaalmarkten om de gevolgen van de COVID-19-crisis het hoofd te bieden.

1.2. FONDS VOOR EEN RECHTVAARDIGE TRANSITIE

Het Fonds voor een rechtvaardige transitie (*Just Transition Fund*, JTF) wordt op 16 september 2020 met een grote meerderheid (417 voor, 141 tegen en 138 onthoudingen) goedgekeurd door het Europees Parlement. Het Parlement stelt een aantal wezenlijke verbeteringen voor ten opzichte van het oorspronkelijke ontwerp van de Commissie, met name de verhoging van het meerjarig financieel fonds. Maar in tegenstelling tot de oorspronkelijke geest van het ontwerp nemen de gedeputeerden ook de financieringsmogelijkheden voor infrastructuur voor de exploitatie en het vervoer van gas erin op. Met deze stemming kunnen de interinstitutionele onderhandelingen met de Raad worden geopend. Daarnaast wil de commissie Regionale Ontwikkeling (REGI) van het Parlement (24 september) enerzijds de derde pijler van het JTF, namelijk de leningen aan de nationale overheidssectoren, versterken en anderzijds voorwaarden stellen op het gebied van de rechtsstaat (bijvoorbeeld LGBTI-rechten¹¹) bij de toekenning van de leningen.

1.3. EUROPESE CENTRALE BANK

Op 16 juli 2020 bevestigt de Europese Centrale Bank (ECB) haar voornemen om haar financieel versoepelingsbeleid voort te zetten. Bovendien herhaalt de ECB op 27 juli haar aanbeveling aan bedrijven om de uitkering van dividenden op te schorten tot januari 2021.¹²

1.4. RECHTSSTAAT IN DE EUROPESE UNIE

Op 30 september 2020 presenteert de Europese Commissie het eerste jaarverslag van de rechtsstaat in elke EU-lidstaat. Dit verslag¹³ geeft de stand van zaken weer van het Europese mechanisme voor de bescherming van de rechtsstaat dat steunt op vier belangrijke pijlers: het rechtssysteem, het kader voor de strijd tegen corruptie, het pluralisme van de media en de andere institutionele machten en tegenmachten. De onafhankelijkheid van justitie blijft een punt van zorg in verschillende landen, in het bijzonder in Polen; in Bulgarije en Malta wordt gewezen op de ineffectiviteit van de maatregelen ter bestrijding van corruptie. Meer in het algemeen wordt de vrees voor onafhankelijkheid en de werking van de media in de lidstaten versterkt door de COVID-19-crisis: *“de maatregelen ter bestrijding van de “infodemie” kunnen als voorwendsel dienen om de fundamentele vrijheden en rechten aan te tasten of*

(11) Lesbiennes, homoseksuelen, bi-, trans- en interseksuelen.

(12) Europese Centrale Bank, Aanbeveling van 27 juli 2020 betreffende dividenduitkeringen tijdens de COVID-19-pandemie en tot intrekking van Aanbeveling ECB/2020/19 (ECB/2020/35) (2020/C 251/01), *Publicatieblad van de Europese Unie*, 31 juli 2020, C251/1-3, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020HB0035>.

(13) Website gewijd aan het eerste jaarverslag over de situatie op het gebied van de rechtsstaat in de EU: https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law/rule-law-mechanism/2020-rule-law-report_nl.

misbruikt worden voor politieke doeleinden” (p. 19). Ten slotte zijn in verschillende landen, in het bijzonder in Polen, “*ngo’s het doelwit van denigerende uitspraken van regeringsvertegenwoordigers, waardoor de ruimte voor het maatschappelijk middenveld wordt ondermijnd*”. Er zijn overheidsacties die gericht zijn op LGBTI+-groepen en op bepaalde vertegenwoordigers van deze groepen die het doelwit zijn van lastercampagnes (p. 29).

Op 10 september 2020 stelt de Europese Commissie de Britse regering een ultimatum om tegen het einde van de maand terug te komen op een wetsontwerp van de regering tot wijziging van het scheidingsakkoord, met name op het protocol betreffende Noord-Ierland, maar op 14 september negeert premier Boris Johnson dat en laat hij zijn controversiële wetsontwerp over de “interne markt” goedkeuren door het Britse parlement¹⁴, waarin clausules uit eerdere akkoorden met de EU op losse schroeven worden gezet.

Op internationaal vlak kiest de Democratische kandidaat voor het presidentschap van de Verenigde Staten, Joe Biden, op 11 augustus 2020, Kamala Harris, 55 jaar, een senator uit Californië, als zijn running mate. Op 27 augustus wordt president Donald Trump door de Republikeinse Partij genomineerd voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen.

2. SOCIAAL BELEID VAN DE EUROPESE UNIE

Gezien de sociaal-economische gevolgen van de pandemie neemt het Europees Parlement op 10 juli 2020 met een grote meerderheid (550 voor, 128 tegen en 10 onthoudingen) een wetgevingsresolutie aan betreffende de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten.¹⁵ In de tekst wordt opgeroepen om zwartwerk en schijnzelfstandigheid te bestrijden en ervoor te zorgen dat deze werknemers daadwerkelijk eerlijke arbeidsomstandigheden en sociale rechten genieten en toegang hebben tot adequate sociale bescherming en betere vertegenwoordiging.

Op 7 september 2020 heeft de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken van het Europees Parlement (EMPL), geconfronteerd met de explosieve groei van telewerken, de Europese Commissie verzocht een richtlijn van de Unie vast te stellen om ervoor te zorgen dat werknemers gebruik kunnen maken van hun recht om de verbinding te verbreken en om het gebruik van bestaande en nieuwe digitale instrumenten voor werkdoeleinden te reguleren. De Parlementsleden zijn ook van mening dat de nieuwe richtlijn oplossingen moet bieden voor de verantwoordelijkheden van werkgevers en de verwachtingen van werknemers ten aanzien van de organisatie van hun arbeidstijd wanneer zij gebruik maken van digitale instrumenten.¹⁶

(14) Le Monde, 11 september 2020.

(15) Resolutie: <https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/summary.do?id=1624923&t=e&l=en>.

(16) Agenda: https://emeeting.europarl.europa.eu/emeeting/committee/fr/agenda/202009/EMPL?meeting=EMPL-2020-0907_1&session=09-07-09-00.

Op 16 september 2020 houdt de voorzitter van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen, haar Staat van de Unie-toespraak.¹⁷ Daarin verdedigt ze een model van sociale economie: “een menselijke economie die ons beschermt tegen de grote risico’s van het leven: ziekte, ongevallen, werkloosheid of armoede. Het biedt stabiliteit en helpt ons om schokken beter op te vangen. Het creëert kansen en welvaart door innovatie, groei en gelijke concurrentievoorwaarden te bevorderen.”

Na raadpleging van de sociale partners bevestigt zij het ontwerp van “een wetgevingsvoorstel om de lidstaten te helpen een kader voor de minimumlonen te creëren. Iedereen moet toegang hebben tot een minimumloon, of dat nu in het kader van een collectieve overeenkomst of een wettelijk minimumloon is”.

2.1. SOCIALE BESCHERMING VAN VRACHTWAGENCHAUFFEURS EN SEIZOENARBEIDERS

Na meer dan drie jaar interinstitutionele onderhandelingen keurt het Europees Parlement op 9 juli 2020 het akkoord goed dat met de Raad is bereikt over het pakket “Mobiliteit I” voor de sociale bescherming van internationale vrachtwagenchauffeurs: de invoering van nauwkeurigere en strengere regels voor de detachering van chauffeurs, de verbetering van de regels voor de rusttijden van chauffeurs en een betere toepassing van de cabotageregels.¹⁸

Bovendien verduidelijkt het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) in een arrest van 16 juli 2020 (zaak C-610/18) de definitie van werkgever op het gebied van het internationale wegvervoer. Een in Cyprus gevestigd bedrijf, AFMB, heeft overeenkomsten gesloten met Nederlandse maatschappijen. Het Hof definieert daarin de “werkgever” als “de entiteit onder het feitelijk gezag waarvan de werknemer staat, op wie de overeenkomstige loonlast in de praktijk rust en die de effectieve bevoegdheid heeft om deze werknemer te ontslaan” (punt 61). In zaak C-610/18 concludeert het Hof, zij het voorzichtig, dat “de socialezekerheidswetgeving die op hen [internationale vrachtwagenchauffeurs] van toepassing is de Nederlandse wetgeving lijkt te zijn” (punt 79).¹⁹

Op 16 juli 2020 presenteert de Europese Commissie een nieuwe gids om de rechten van seizoenarbeiders (in het bijzonder in de landbouw), grensarbeiders, gedetacheerde werknemers of werknemers uit derde landen te herbevestigen²⁰. In deze richtsnoeren wordt herinnerend aan de beginselen van gelijkheid en non-discriminatie: “Seizoenarbeiders genieten dezelfde rechten en dezelfde bescherming inzake veiligheid en gezondheid op het werk als andere werknemers van de betrokken lidstaat” (p. 4). Deze gids werd opgesteld naar aanleiding van de vele schandalen bij de aanwerving van kwetsbare werknemers onder het mom van de COVID-19-gezondheids crisis en op uitdrukkelijk verzoek van het Europees Parlement.

(17) Toespraak: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/state-of-the-union-speech_nl.pdf.

(18) *Europe Daily Bulletin*, nr. 12524, 10 juli 2020.

(19) Arrest: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:62018CJ0610&from=nl>.

(20) Mededeling van de Commissie, *Richtsnoeren Betreffende Seizoenarbeiders in de EU in het Kader van de uitbraak van COVID-19*, Brussel, Europese Commissie, 16.7.2020 C(2020) 4813 final.

Op 21 september 2020 verleent de Europese Arbeidsautoriteit voor het eerst steun aan een gecoördineerde inspectie van zwartwerk in België, Litouwen en Portugal bij bouwbedrijven.²¹

2.2. SURE-INSTRUMENT

Het Europese instrument voor tijdelijke steun om het risico op werkloosheid in noodsituaties te beperken (*Support to mitigate Unemployment Risks in een Emergency*, SURE), dat in april 2020 in het leven is geroepen, is een tijdelijke financiële steun om bij te dragen tot de bescherming van de banen en de werknemers die door de COVID-19-epidemie zijn getroffen.

Op 25 september 2020 is de Raad van de EU in het kader van SURE, na financiële garanties van de betrokken lidstaten te hebben verkregen, overeengekomen 87,4 miljard EUR aan EU-steun (in de vorm van leningen) toe te kennen aan 16 lidstaten, waaronder België. De Europese Commissie zal namens de EU fondsen ophalen op de internationale kapitaalmarkten en deze in de vorm van leningen storten aan lidstaten die aanvragen hebben gedaan.²²

2.3. JONGEREN

Op 1 juli 2020 stelt de Europese Commissie voor om de criteria om in aanmerking te komen voor de Jongerengarantie te verruimen van 25 naar 30 jaar en deze te richten op personen zonder baan, onderwijs of opleiding (NEET's).²³

In een resolutie, aangenomen op 8 oktober 2020, is, roepen de EU-wetgevers de lidstaten op ervoor te zorgen dat jongeren die deelnemen aan een “Jongerengarantie”-programma “hoogwaardige, gevarieerde en passende werk-, opleidings-, leerling- of stagemogelijkheden, inclusief een eerlijke bezoldiging” krijgen. In de tekst wordt de praktijk van onbezoldigde stages veroordeeld als “een vorm van uitbuiting van de arbeid van jongeren en een schending van hun rechten”.²⁴

2.4. DISCRIMINATIE-GELIJKHEID

De strijd tegen discriminatie van LGBTI's werd al eerder aangehaald (Staat van de Unie 2020 en *Rule of Law*-rapport 2020). Op 27 juli 2020 laat Polen weten het Verdrag van Istanbul inzake de voorkoming en bestrijding van geweld tegen vrouwen

(21) ELA news: <https://www.ela.europa.eu/news/european-labour-authority-coordinates-its-very-first-concerted-inspection>.

(22) Persmededeling: <https://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2020/09/25/covid-19-council-approves-87-4-billion-in-financial-support-for-member-states-under-sure/>.

(23) Persmededeling: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/ip_20_1193; zie ook het voorlopige document ‘*Explanatory Memorandum*’, <https://bit.ly/2NFhv8b>.

(24) Resolutie van het Europees Parlement van 8 oktober 2020 over de jongerengarantie (2020/2764(RSP)).

en huiselijk geweld niet langer na te leven, wat leidt tot een onmiddellijke veroordeling van de EU en de Raad van Europa.²⁵

In het kader van de strijd tegen discriminatie verzoekt het Europees Parlement de Europese Commissie het beleid voor de integratie van de Roma te versterken, racisme jegens hen te bestrijden en de extreme armoede waardoor zij worden getroffen, aan te pakken (4 september 2020²⁶).

2.5. GEZONDHEID OP HET WERK

Op 22 september stelt de Europese Commissie voor Richtlijn 2004/37/EG, die werknemers beschermt tegen carcinogene en mutagene risico's, te actualiseren door er acrylonitril aan toe te voegen dat in textiel of de bouw wordt gebruikt, en een bron is van vele soorten kanker, alsook nikkelverbindingen (invoering van grenswaarden). Anderzijds stelt zij een verlaging van de bestaande grenswaarde voor benzeen voor.²⁷

2.6. COORDINATIE VAN DE SOCIALEZEKERHEIDSSYSTEMEN

De herziening van de verordening betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels (Verordening 883/2004) is nog aan de gang. Ondanks het voorstel van de Europese Commissie voor een elektronische oplossing om de voorafgaande kennisgeving van de detachering van een werknemer te vergemakkelijken (15 september 2020)²⁸, blijven de interinstitutionele onderhandelingen, die sinds december 2019 geblokkeerd zijn, in het derde kwartaal van 2020 praktisch stil liggen.

Daarnaast roepen de sociale partners van de bouwsector, werkgevers en werknemers, op 24 september op om in het kader van het beleid ter bestrijding van zwartwerk gebruik te maken van digitale instrumenten en steunen zij het idee van de Europese Commissie voor een uniek Europees socialezekerheidsnummer.²⁹

3. MILIEUBELEID

In het derde kwartaal van 2020 wordt de uitvoering van de Europese *Green Deal* voortgezet, met intense activiteit inzake de voorbereiding van de klimaatwet, energiebesparing in woningen en de kwaliteit van verbruikte producten.

(25) Persoverzicht: <https://www.touteurope.eu/societe/revue-de-presse-pologne-le-projet-de-retrait-de-la-convention-contre-les-violence-faites-aux-fl/>.

(26) Verslag over de uitvoering van de nationale strategieën voor integratie van de Roma: bestrijding van een negatieve houding ten opzichte van mensen met een Romani-achtergrond in Europa (2020/2011(INI)).

(27) Persmededeling: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/ip_20_1691.

(28) Europese Commissie, Non-paper on the applicable social security legislation for posting purposes and state of digitalisation at member state, *Europe Daily Bulletin*, nr. 12560, 16 september 2020, 2020.

(29) Joint statement by the European social partners in the construction sector. Concrete recommendations for tackling undeclared work and social fraud in the construction sector, https://www.fiec.eu/application/files/3316/0127/7757/2020-09-24_-_FIEC-EFBWW_Joint_statement_Undeclared_Work.pdf.

3.1. KLIMAATWET

De gesprekken en onderhandelingen over de klimaatwet worden verdergezet. Op 13 en 14 juli 2020 publiceren de ministers van Milieu van de lidstaten een gezamenlijke oproep om het economisch herstel na COVID-19 te “vergroenen”. Ze herinneren aan drie prioriteiten: de klimaatwet, de biodiversiteit en de circulaire economie.³⁰ Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) keurt op 16 juli met een zeer grote meerderheid (210 voor, 2 tegen, 9 onthoudingen)³¹ een advies goed, waarin wordt aanbevolen om vóór 2030 een drempel voor broeikasgasemissies van ten minste 55% vast te stellen. Dit advies wordt versterkt door de stemming (46 voor, 18 tegen en 17 onthoudingen) van de Commissie Milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (ENVI) van het Europees Parlement op 11 september om deze drempel vast te stellen op 60%³², in plaats van “ten minste 55% en naar 55%” die de Europese Commissie oorspronkelijk had voorgesteld.

Deze ontwikkelingen brengen de Europese Commissie ertoe haar standpunt te herzien. In haar EU-toespraak op 16 september 2020 doet Ursula von der Leyen een nieuw voorstel voor een vermindering met ‘ten minste 55%’: “de doelstelling voor 2030 is ambitieus, haalbaar en goed voor Europa”, voegt ze eraan toe.

3.2. HUISVESTING

Het huisvestingsbeleid is een domein dat de strijd tegen dakloosheid combineert met, in toenemende mate, milieueisen die verband houden met de noodzaak om energie-efficiënte woningen te bouwen, in het bijzonder wat verwarming betreft.

Het verslag van de Commissie industrie, onderzoek en energie (ITRE) over de maximalisering van het energie-efficiëntiepotentieel van het vastgoedpark van de EU, “maakt zich zorgen over de door beleggers en hun belangen in gang gezette gentrificatie³³ en ‘renovatie’³⁴ van wijken, en over het toenemende aantal mensen dat met energie-armoede kampt, de genderkloof, en marginalisering”.

In het verslag wordt gesteld dat energiezuinige gebouwen ten goede komen aan alle burgers, met name aan degenen die het risico lopen op energiearmoede, en wordt aanbevolen om een synergie te bevorderen tussen lokale publieke (gemeentelijke) of private actoren (bedrijven, coöperaties, verenigingen van bewoners, enz.) en informatieplatforms te ontwikkelen zoals voorgesteld in de Green Deal voor Europa.

(30) Joint Call for a Green Recovery by the EU Environment Ministers 13 July 2020; Persbericht: <https://www.eu2020.de/eu2020-en/news/pressemitteilungen/environmental-ministry-schulze/2367748>.

(31) Advies: <https://www.eesc.europa.eu/nl/our-work/opinions-information-reports/opinions/european-climate-law>.

(32) Press release: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20200907IPR86512/eu-climate-law-meps-want-to-increase-emission-reductions-target-to-60-by-2030>.

(33) Gentrificatie: “een proces van opwaardering van een buurt of stadsdeel op sociaal, cultureel en economisch gebied, het aantrekken van kapitaalkrachtige nieuwe bewoners/gebruikers en de daarmee gepaard gaande verdrijving van de lagere klassen uit het stadsdeel. De opwaardering gaat gepaard met een stijging van de prijzen voor onroerend goed en de huurprijzen”, Wikipedia.

(34) Renovatie: het uitzetten van bewoners om renovatie op te starten.

Toch stelt de Europese Federatie van nationale verenigingen voor daklozen (FEANTSA) in haar op 23 juli gepubliceerde verslag³⁵ vast dat de sociale situatie van de huishoudens langzaam maar zeker verslechtert. Bovendien maakt de koepelvereniging zich zorgen over de verlaging van de middelen die voor dit beleid worden uitgetrokken in het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) en in het programma van de EU voor werkgelegenheid en sociale innovatie (EaSI), waartoe de Raad op 23-24 juli heeft besloten.³⁶

3.3. VOEDSEL – LAND – WATER

De verbetering van de voedselkwaliteit blijft het onderwerp van nieuw onderzoek naar de schadelijkheid van producten, in zowel voedsel als het land (of water) waarvan het afkomstig is. Zo heeft het Europees Agentschap voor voedselveiligheid op 17 september 2020 zijn aanbevelingen herzien voor de belangrijkste perfluoralkylerende stoffen (PFAS) die in een brede waaier van industriële sectoren (met name textiel, huishoudelijke producten, brandbestrijding, automobiellindustrie, voedselverwerking, bouw, elektronica) worden gebruikt.³⁷ Volgens wetenschappers van de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EFSA) zijn kinderen de meest blootgestelde bevolkingsgroep en is blootstelling tijdens de zwangerschap en de borstvoeding de belangrijkste oorzaak van de inname van PFAS bij zuigelingen. Deskundigen beschouwen de verminderde respons van het immuunsysteem op vaccinatie als het meest kritieke effect voor de menselijke gezondheid.

Op 10 juli 2020 verzet het Europees Parlement zich met grote meerderheid tegen het voorstel van de Europese Commissie om de vergunning voor het in de handel brengen van 26 werkzame stoffen van bestrijdingsmiddelen te verlengen, waaronder flumioxazine, een stof die als giftig voor de voortplanting wordt beschouwd.³⁸ Anderzijds geeft de Commissie op 28 september toestemming voor het in de handel brengen van een genetisch gemodificeerd organisme van Monsanto dat bestand is tegen glyfosaat voor gebruik in levensmiddelen, na een gunstig advies van de EFSA, maar verzet, zonder gekwalificeerde meerderheid, van het Europees Parlement.³⁹ De vergunning wordt verleend voor tien jaar.

(Vertaling)

(35) Rapport *5e Regard sur le mal-logement en Europe 2020*, https://www.feantsa.org/public/user/Resource/resources/Rapport_Europe_2020_FR.pdf.

(36) *Europe Daily Bulletin*, nr. 12535, 25 juli 2020.

(37) Persbericht: <https://www.efsa.europa.eu/en/news/pfas-food-efsa-assesses-risks-and-sets-tolerable-intake>.

(38) Resolutie: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0197_NL.html, *Europe Daily Bulletin*, nr. 12525 11 juli 2020.

(39) *Europe Daily Bulletin*, nr. 12569, 29 september 2020.

INHOUDSTAFEL

EUROPEES DIGEST – INTERNATIONAAL DIGEST JULI – SEPTEMBER 2020

1.	ALGEMEEN BELEID VAN DE EUROPESE UNIE	586
1.1.	HERSTELPLAN VOOR EUROPA <i>NEXT GENERATION EU</i>	586
1.2.	FONDS VOOR EEN RECHTVAARDIGE TRANSITIE	587
1.3.	EUROPESE CENTRALE BANK	587
1.4.	RECHTSSTAAT IN DE EUROPESE UNIE	587
2.	SOCIAAL BELEID VAN DE EUROPESE UNIE	588
2.1.	SOCIALE BESCHERMING VAN VRACHTWAGENCHAUFFEURS EN SEIZOENARBEIDERS	589
2.2.	SURE-INSTRUMENT	590
2.3.	JONGEREN	590
2.4.	DISCRIMINATIE-GELIJKHEID	590
2.5.	GEZONDHEID OP HET WERK	591
2.6.	COORDINATIE VAN DE SOCIALEZEKERHEIDSSYSTEMEN	591
3.	MILIEUBELEID	591
3.1.	KLIIMAATWET	592
3.2.	HUISVESTING	592
3.3.	VOEDSEL – LAND – WATER	593